

Sammanträde med Barn- och ungdomsnämndens arbetsutskott

Tid: 2024-04-09, kl. 14:00-16:00

Plats: Bokö

Thomas Thim (M),
Ordförande

Karin Berg,
Sekreterare

Ärendelista

1. Budgetuppföljningar 2024, 2024.084 BUN
2. Granskning av rektorers och lärares förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag, 2024.052 BUN

Budgetuppföljningar 2024

1

2024.084 BUN

Datum: 2024-03-28
Handläggare: Kristina Jakobsson
Direktnr: 0322-616348
Diariernr: 2024.084 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Budgetuppföljningar 2024

Ärendebeskrivning

Löpande uppföljning av nämndens ekonomi görs under specifika månader enligt gällande anvisningar. Vid befarade avvikelser jämfört med budget ska handlingsprogram för en budgetbalans beslutas och rapportering ske till nämnd och kommunstyrelse. Respektive nämnd beslutar om sin månadsuppföljning.

Förvaltningens yttrande

Helårsprognosen per mars 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad som budget på helhet. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är lägre intäkter och lägre kostnader för köpta tjänster.

Kostnaden för kommunala förskole- och skolenheter motsvarar intäkterna under årets tre första månader. I relation till förväntat utfall där kommunala förskole- och skolenheter behöver göra ett högre resultat under våren är kostnaderna dock för höga och arbete med anpassningar pågår. Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar därför med att anpassa organisationen utifrån för höga kostnader 2023 och den budget som beslutats inför 2024. Det långsiktiga målet är en ekonomiskt hållbar organisation vid respektive förskole- och skolenhet. Tillsammans med arbetet på med organisationen på förskole- och skolenheterna inför hösten genomförs ytterligare åtgärder under våren. Dels görs en översyn av vilka visstidsanställningar som kan avslutas och därtill har anställningsprövning, vilket innebär samplanering för bemanning vid frånvaro, införts. Målet med insatser som görs är att ha en ekonomi i balans senast under hösten 2024 och att så långt som möjligt behålla legitimerad och behörig tillsvidareanställd personal.

I aktuell prognos ingår både vidtagna och planerade ekonomiska åtgärder för kommunala förskole- och skolenheter.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär att åtgärder vidtas för att minska kostnaderna vid respektive kommunal förskole- och skolenhet och fortsatt arbete med ekonomistyrning för nå ekonomisk hållbara organisationer och budgetföljsamhet.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden godkänner budgetuppföljning per mars 2024.

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till.

Helena Balte
Förvaltningschef

Kristina Jakobsson
Administrativ chef

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-03-28

Månadsuppföljning mars

Barn- och ungdomsnämnden

Drift

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024
Verksamhetens intäkter	130 129	127 129	-3 000
Personalkostnader	-651 085	-651 085	0
Lokalhyror	-151 780	-151 780	0
Köp av tjänster	-324 905	-321 905	3 000
Övriga kostnader	-20 425	-20 425	0
Verksamhetens kostnader	-1 148 195	-1 145 195	3 000
Verksamhetens nettokostnader	-1 018 066	-1 018 066	0
Kommunbidrag	1 018 066	1 018 066	0
Finansnetto			0
Årets resultat	0	0	0

Inledande sammanfattning

Helårsprognosen per mars 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad som budget på helhet. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är lägre intäkter och lägre kostnader för köpta tjänster.

Kostnaden för kommunala förskole- och skolenheter motsvarar intäkterna under årets tre första månader. I relation till förväntat utfall där kommunala förskole- och skolenheter behöver göra ett högre resultat under våren är kostnaderna dock för höga och arbete med anpassningar pågår. Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar därför med att anpassa organisationen utifrån för höga kostnader 2023 och den budget som beslutats inför 2024. Det långsiktiga målet är en ekonomiskt hållbar organisation vid respektive förskole- och skolenhet. Tillsammans med arbetet på med organisationen på förskole- och skolenheterna inför hösten genomförs ytterligare åtgärder under våren. Dels görs en översyn av vilka visstidsanställningar som kan avslutas och därtill har anställningsprövning, vilket innebär samplanering för bemanning vid frånvaro, införts. Målet med insatser som görs är att ha en ekonomi i balans senast under hösten 2024 och att så långt som möjligt behålla legitimerad och behörig tillsvidareanställd personal.

I aktuell prognos ingår både vidtagna och planerade ekonomiska åtgärder för kommunala förskole- och skolenheter.

Prognos

Den minskade intäkten består i att Alingsås kommun har färre barn och elever från andra kommuner mot budgeterat antal. Samtidigt ökar föräldraavgift för fritidshem på grund av fler barn i åldersgruppen.

Kostnadsminskningen för köp av tjänster består i att det är lägre kostnader för måltider och IT mot budget.

Kommentarer per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024
Kostnader			
Politisk verksamhet	-1 217	-1 217	0
Förskola	-389 264	-387 864	1 400
Pedagogisk omsorg	-384	-284	100
Förskoleklass	-37 083	-37 083	0
Grundskola	-592 838	-591 338	1 500
Anpassad grundskola	-27 127	-27 127	0
Fritidshem	-100 282	-100 282	0
Summa	-1 148 195	-1 145 195	3 000
Intäkter			
Politisk verksamhet	0	0	0
Förskola	52 167	50 367	-1 800
Pedagogisk omsorg	0	0	0
Förskoleklass	1 478	1 478	0
Grundskola	55 197	53 397	-1 800
Anpassad grundskola	809	809	0
Fritidshem	20 477	21 077	600
Kommunbidrag	1 018 066	1 018 066	0
Summa	1 148 195	1 145 195	-3 000
Resultat	0	0	0

Politisk +/- 0 tkr

Ingen förväntad avvikelse mellan budget och prognos på helår.

Förskola - 400 tkr

Avvikelsen består av att det är lägre intäkt på grund av färre barn från andra kommuner mot budgeterat. Viss del inom verksamhet förskola möts upp av minskad kostnad för måltid och IT mot budgeterat.

Pedagogisk omsorg + 100 tkr

Avvikelsen beror på färre köpta platser mot budgeterat. Under våren har inga barn placering hos fristående huvudman i verksamheten pedagogisk omsorg.

Förskoleklass +/- 0 tkr

Ingen förväntad avvikelse mellan budget och prognos på helår.

Grundskola - 300 tkr

Avvikelsen består av att det är lägre intäkt på grund av färre elever från andra kommuner mot budgeterat. Viss del inom verksamhet grundskola möts upp av minskad kostnad för måltid och IT mot budgeterat.

Anpassad grundskola +/- 0 tkr

Ingen förväntad avvikelse mellan budget och prognos på helår.

Fritidshem + 600 tkr

Antalet barn i fritidshem är fler mot budgeterat vilket ger en högre föräldrantäkt.

Prognos antal barn och elever

Budgeterade barn och elever enligt tabell nedan är en sammanställning av kommunal och fristående verksamhet samt in- och utresande i och från annan kommun. Sammanställningen utgör antalet Alingsåsare (folkbokförda barn och elever).

Barnen i förskola från andra kommuner är färre mot budgeterat. Under våren har inga barn placering hos fristående huvudman i verksamheten pedagogisk omsorg. Elevantalet från andra kommuner minskar samtidigt som elevantalet ökar mot budgeterat i de lägre skolåldrarna vilket även gör att barnantalet på fritidshem ökar.

Planeringsunderlag barn och elever, antal	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Förskola	2 243	2 236	-7
Pedagogisk omsorg	7	4	-3
Förskoleklass	538	538	0
Grundskola åk 1-9	4 880	4 890	10
Anpassad grundskola åk 1-9	41	41	0
Fritidshem	2 186	2 196	10

**Granskning av rektorers och
lärares förutsättningar att
utföra sina respektive
uppdrag**

2

2024.052 BUN

Datum: 2024-04-02
Handläggare: Karin Berg
Direktr:
Diariernr: 2024.052 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Svar till revisionen angående granskning av rektors och lärares förutsättningar

Ärendebeskrivning

Under våren 2024 har KPMG på uppdrag av kommunens revisorer granskat rektors och lärares förutsättningar att utföra sitt arbete i enlighet med lag och övriga författningar. Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och ungdomsnämnden genom sin styrning säkerställer att rektorer och lärare ges förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag i enlighet med gällande styrdokument.

KPMGs samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och ungdomsnämnden genom sin styrning delvis säkerställer att rektorer och lärare ges förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag i enlighet med gällande styrdokument. KPMG menar att kommunen har en skolstruktur med många små skolenheter, som försvårar en likvärdig utbildning. Rektorer och lärare får delvis förutsättningar att genomföra uppdraget i enlighet med nationella styrdokument. Utmaningarna består främst i att med befintliga resurser organisera och bedriva en undervisning efter elevers olika förutsättningar och behov i lokaler som i flera fall inte bedöms vara ändamålsenliga. Rektorerna leder det pedagogiska arbetet vid sina respektive skolenheter. Begränsade resurser medför dock att åtgärder som de bedömer behöver vidtas för hög måluppfyllelse inte kan vidtas.

Vidare bedömer KPMG att huvudmannen delvis följer upp rektors och lärares förutsättningar. Bristerna består i kommunikationen mellan huvudman och verksamhet samt avsaknad av beslut om adekvata och riktade åtgärder för att avhjälpa identifierade brister. Grundskolans ledningsfunktion bedöms i allt väsentligt är ändamålsenlig. Det har i granskningen inte framkommit att lärarna är i behov av mer administrativt stöd, utan bättre organisatoriska förutsättningar för att kunna genomföra sitt uppdrag.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderas barn- och ungdomsnämnden att:

- utifrån befintliga begränsade resurser och uppdraget enligt skollag initiera en översyn av strukturen för grundskolan och vidta åtgärder utifrån översynens resultat.
- i sitt systematiska kvalitetsarbete följa upp rektors och lärares förutsättningar och ansvar, i vilket ingår att analysera orsaker och genomföra insatser. Adekvata och riktade åtgärder ska vidtas och uppdraget tydliggöras t.ex. vad gäller ansvar och genomförande. (4 kap. 3 och 7 §§ SkoL) Vi pekar också på vikten av att kommunicera huvudmannens kvalitetsarbete i hela organisationen.
- säkerställa att rektor ges förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet i vilket inkluderas hur lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen och verka för utbildningens utveckling i riktning mot högre måluppfyllelse. (2 kap. 9 § SkoL, Råd och vägledning – rektors ledarskap, Skolinspektionen)

Med anledning av granskningsrapporten har kommunrevisionen lämnat följande frågeställning för yttrande:

- Med avseende på den genomförda granskningen, vilka åtgärder avser ni att genomföra?

Förvaltningens yttrande

Kommunens revisorer har 2021 och 2022 genomfört granskningar av grundskolans likvärdighet vad gäller såväl tillgång till elevhälsa och adekvata stödinsatser som skolenheternas förutsättningar i form av tillgång till legitimerad och behörig lärarpersonal, en samlad elevhälsa och förutsättningar för att erbjuda särskilt stöd i den form eller den omfattning som bäst gynnar elevens kunskapsutveckling. Barn- och ungdomsnämnden beslutade till följd av granskningen rörande skolenheternas förutsättningar att ge barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att analysera om tillgängliga resurser och resursfördelningsmodell utifrån den av nämnden beslutade skolstrukturen ger förutsättningar för likvärdig skola där alla elever får möjlighet att utvecklas så långt som möjligt och ges adekvat särskilt stöd om det bedöms behövas. Uppdraget redovisades till barn- och ungdomsnämnden 2022-12-19 §127.

Att initiera ytterligare en översyn av strukturen för grundskolan bedöms inte nödvändigt då barn- och ungdomsnämnden, utöver det särskilda uppdrag som presenterats ovan, årligen genomför analyser av såväl resurseffektivitet som kvalitet. För att nå en mer ändamålsenlig och resurseffektiv organisering av huvudmannens grundskolor krävs fortsatt arbete med förskol- och skolorganisation i ett helhetsperspektiv där förskolors och skolors kapacitet och därmed organisatoriska förutsättningar kan öka.

Frågan om större förändringar i skolstrukturen som bedöms vara av större principiell beskaffenhet för kommunen faller inte under barn- och ungdomsnämndens beslutsmandat, utan är en fråga för kommunfullmäktige att ta ställning till.

Avseende uppföljning av rektors och lärares förutsättningar kommer det systematiska kvalitetsarbetet inom nämndens ansvarsområde att ses över och vid behov anpassas till det nationella kvalitetssystemet. I det nationella kvalitetssystem som Skolverket tagit fram betonas vikten av att huvudmannen följer upp förutsättningarna för utbildningen bland annat i form av ekonomiska resurser, kompetensförsörjning och lärartäthet.

I fråga om att rektors förutsättningar för att leda det pedagogiska arbetet har barn- och ungdomsnämnden i beslut 2020-06-16 fastställt en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. Beslutet bygger på att kärnstrukturen för enheternas arbete med systematiskt kvalitetsarbete är gemensam med huvudmannens struktur. Arbete kommer att fortgå utifrån tidigare fattade beslut. Under det närmaste året kommer strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet även i denna del stämmas av mot det nationella kvalitetssystemet och till innehållet i Skolverkets kommande föreskrifter och allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete i skolväsendet.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till kommunrevisorerna.

Beslutet ska skickas till
KPMG

Kommunens revisorer

Helena Balte
Förvaltningschef

Karin Berg
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-04-02